

Maas Cleanup

Leden van IVN Maas en Niers leverden een actieve bijdrage aan het schoonmaken van de omgeving van Moeder Maas.

FESTIVAL 'de geheime tuin'

Heb jij zo'n 'spannende' tuin waarover al je gasten verrast zijn? Stel hem dan open tijdens dit FESTIVAL en draag bij aan de ledenwerfactie van IVN.

Het bleszen van bomen

Heb je je ook wel eens afgevraagd wat die gekleurde merktekens op bomen betekenen? Het antwoord vind je in deze MaNie.

Nieuwe werkgroepen stellen zich voor

De werkgroepen 'Fotografie' en 'Natuur en Milieu' zijn aan de slag. De werkgroep 'Padenstoelen' staat in de startblokken.

IVN

IVN natuureducatie is een landelijke organisatie, opgericht in 1960. De vereniging heeft 161 afdelingen met circa 6000 IVN-vrijwilligers die zich inzetten voor natuur, milieu en duurzaamheid.

IVN MAAS EN NIERS

Onze afdeling heeft als werkgebied de gemeenten Genneep, Bergen en Mook en Middelaar. We hebben ruim 300 leden, waarvan 55 jeugdleden. Ons doel is om jong en oud te laten ervaren hoe mooi en waardevol natuur is. Onze actieve leden / vrijwilligers organiseren onder andere natuurexcursies, jeugdactiviteiten, cursussen en nog veel meer.

Word lid en doe mee!

Bijvoorbeeld met de nieuwe uilenwerkgroep. Of samen aan de slag in het groen met de werkgroep Landschapsbeheer. Zie al onze werkgroepen op deze pagina. Er zit vast wel een activiteit tussen die bij jou past en waarmee jij je kunt inzetten voor onze mooie natuur.

Heb je interesse? Of wil je meer informatie? Stuur dan een kort mailtje naar de werkgroep met je voorkeur. Zie voor meer informatie onze website www.ivn.nl/afdeling/maas-en-niers of scan de QR-code:

Hoe kun je lid worden of opzeggen?

Nieuw lid of donateur | IVN
<https://www.ivn.nl/afdeling/maas-en-niers/lidmaatschap/>

Wat kost het om lid te worden?

Jeugdleden € 7,50 per jaar en volwassen lid € 25,-
meer info: zie website.

Wat levert het lidmaatschap je op?

Nieuwsbrieven, clubblad MaNie, natuurwandelingen, cursussen, lezingen en deelname aan werkgroepen.

COLOFON

Redactieteam MaNie

Marcel Aaldering, Myriam van Breevoort, Saskia Egmond, René Elich, Heidy Heuvelsland, Miriam Pietz, Marian Vink, Germa Vloet, Jan Wolters

E-mailadres redactie: Rene Elich, p/a redactie.manie@ivn-maasenniers.nl

Grafische vormgeving: Andries Knevel

Foto titelblad: Groot geaderd witje - Aporia crataegi (foto Piet Smeets)

Foto's achterblad: Werkgroep Fotografie

Druk: Druckerei Heiming | Kleve, Deutschland

Papier:

Bezoekadres IVN Maas en Niers: Kampweg 10, 6591 XV Genneep (bij de algemene begraafplaats).

Bankrekening: IBAN NL69 RABO 0140663460

KuK-nummer: 40166209

© Copyright IVN Maas en Niers

Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande toestemming voor andere doeleinden gebruikt worden.

Werkgroepen

Bibliotheek:

Miriam Pietz - bibliotheek@ivn-maasenniers.nl

Cursussen:

Marian Vink - educatie@ivn-maasenniers.nl

Excursies en wandelingen:

Marian Vink - activiteiten@ivn-maasenniers.nl

Fotografie:

Marian Vink

Insecten en vlinders:

Peter Megens - insecten@ivn-maasenniers.nl

Jeugd, de Groentjes:

Myriam van Breevoort - groentjes@ivn-maasenniers.nl

Landschapsbeheer:

John Toonen - landschapsbeheer@ivn-maasenniers.nl

Ledenadministratie:

Trudy van den Berg - ledenadmi@ivn-maasenniers.nl

Natuur en Milieu:

Jan Wolters - voorzitter@ivn-maasenniers.nl

Nieuwsbrief:

Germa Vloet - nieuwsbrief@ivn-maasenniers.nl

Paddenstoelen

Elma Burg

Planten:

Hennie Dimmers - planten@ivn-maasenniers.nl

Roofvogels en uilen:

Dirk Kerkhoff - ruwg@ivn-maasenniers.nl

Vogels:

John Toonen - vogels@ivn-maasenniers.nl

Website:

Saskia Egmond - website@ivn-maasenniers.nl

René Elich - agenda@ivn-maasenniers.nl

Bestuur

Voorzitter (waarnemend): Jan Wolters

voorzitter@ivn-maasenniers.nl

Secretaris: Marcel Aaldering

secretaris@ivn-maasenniers.nl en info@ivn-maasenniers.nl

Penningmeester: Harry van de Ven

penningmeester@ivn-maasenniers.nl

Overige bestuursleden:

Peter Thönnissen: bestuur1@ivn-maasenniers.nl

Hennie Dimmers: bestuur3@ivn-maasenniers.nl

Marian Vink: activiteiten@ivn-maasenniers.nl

Vertrouwenspersonen

Arnold Jansen: vp-mannen@ivn-maasenniers.nl

Marian Vink: vp-vrouwen@ivn-maasenniers.nl

Voorwoord

**Gooi de ramen open
Laat de wereld binnen
De winter geeft zich over
De lente kan beginnen**

Stef Bos

Beste mensen,

Deze prachtige woorden van Stef Bos geven aan dat misschien wel de mooiste tijd van het jaar is begonnen. We barsten van de ideeën en initiatieven. Van wandelingen tot lezingen, van nieuwe vogelnestkastjes tot Kortom, we zijn weer volop in beweging. We doen!

Ook onze omgeving beweegt. Met gemeenten en collegaverenigingen werken we steeds vaker samen. Om dit handjes en voetjes te geven zijn we gestart met het Groot Overleg (GO), waar actieve leden, coördinatoren en bestuur aan deelnemen. Een initiatief dat al langer loopt is de Expeditie om nieuwe actieve leden te vinden. Dit gaat in juni naar de finale met een heuse wervingscampagne op straat en bijzondere activiteiten in onze regio. Je ziet, het thema van deze MaNie is uitstekend op onszelf van toepassing: Wij bewegen, worden zichtbaarder.. en ontluiken.

Veel leesplezier!

Namens het bestuur,
Jan Wolters, (waarnemend) voorzitter.

Foto: Andries Kneuel

Inhoud

- 2 IVN-info, bestuur en werkgroepen
- 3 Voorwoord
- 4 Maas Cleanup 2023
- 5 Programma Plantenwerkgroep
- 6 Bomen blossen
- 7 - Lentegeur
- 7 - Nestkastonderzoek Zelder
- 8 - Workshop nestkastjes
- 8 - Raadstaartje
- 9 - Het Oranjetipje en de pinkterbloem
- 9 - Mineralenjager
- 10 Inspiratiebijeenkomst Jachtslot Mookerheide
- 12 Werkgroep Paddenstoelen
- 13 Winterplantenwandeling
- 14 Groentjes:
 - programma
 - Scharrelkids op Looierheide
- 15 - Themamiddag kerkuilen
- 15 - Zwijnentocht
- 16 - Kerkuil
- 16 - Oplossing raadstaartje
- 17 Struindiploma voor de Scharrelkids
- 18 Oogstdag MeerBomenNu
- 19 Lente: loofbomen in knop
- 20 Van de bestuurstafel
- 21 Groot Overleg
- 22 Werkgroep Natuur en Milieu
- 23 - Wilde Kievitsbloem
- 23 - David Attenborough
- 24 Vogels in Martinustoren
- 25 Voorjaarssoep
- 26 Vernieuwde website
- 27 - Agenda IVN
- 27 - FESTIVAL 'de geheime tuin'
- 27 - Fotowerkgroep aan de slag bij 't Quin

MAAS CLEAN-UP ACTIE 2023

TEKST: ALBERT SCHOENMAKERS; FOTO'S GERRI LUPPES

IVN Maas en Niers heeft dit jaar meegedaan aan de *Schone Maas Actie*, oftewel de *Maas Clean-up*. Deze wordt mede georganiseerd door de gemeente Genneep. De gemeente wil daar de aandacht mee vestigen op zwerfvuil, en geeft 25 verenigingen de kans om een centje bij te verdienen. Totaal deden 280 mensen mee aan de actie in de gemeente Genneep. IVN wil als natuurorganisatie natuurlijk niet achterblijven en deed uiteindelijk met 11 mensen mee (zie de hiernaast afgebeelde foto).

Dit jaar moesten we het gebied tussen Niersbrug, Hubo, langs de Henakker en het omliggende gebied tot aan de Niers schoon maken. De opbrengst aan afval viel eigenlijk toch nog tegen, ondanks dat er (gelukkig) steeds meer mensen actief worden met het opruimen van zwerfafval in de natuur.

Dit is wat we uiteindelijk gevonden hebben: van een autowiel tot snoeppapiertjes en van keukenkastonderdelen tot aanstekers, blikken, flesjes en alles wat daar tussen zit.

Gelukkig wordt er, eindelijk en na veel gepraat en lobby, per 1 april 2023 statiegeld geheven op blikjes. Op plastic flesje is al vanaf 1 juli 2021 statiegeld. Plastic is een prachtig materiaal wat voor heel veel doeleinden gebruikt wordt, misschien wel teveel. Daarom wordt er op heel veel terreinen gekeken hoe het beter kan. Plastic is ook goed te recyclen evenals de meest andere "afval" stoffen.

Zelf ruim ik wekelijks op, rondom de Paesplas, en dan vind er allerlei soorten onnatuurlijk afval, zoals sigarettenfilters, die heel lang in de natuur blijven. Ik probeer ze dan ook zo goed mogelijk te verzamelen. Verder vind ik nog steeds veel lege bier- en "energie-"blikjes, ballonnen t.b.v. lachgas en zakken van McDonalds, al dan niet met inhoud.

Ik heb wel de indruk dat het minder wordt; zeker wat flesjes betreft. Maatregelen zoals het heffen van statie-

geld, helpen wel degelijk, ook al zou dat natuurlijk niet nodig moeten zijn.

Gelukkig merk ik ook dat steeds meer mensen meedoen met het opruimen. En hopelijk worden ook steeds meer mensen zich ervan bewust wat de gevolgen zijn van de troep in de natuur.

Zwerfafval zorgt voor veel ergernis. Het trekt ongedierte aan en het opruimen kost de overheid ruim 300 miljoen euro per jaar. Bovendien is zwerfvuil slecht voor natuur, dier en mens: het kan de bodem vervuilen en dieren eten het op of raken er in verstrikt. Mosselen, garnalen en andere zeedieren kunnen kleine deeltjes plastic opslaan in hun lichaam waardoor het in de voedselketen terecht komt.

WEET JIJ HOE LANG HET DUURT VOORDAT ZWERAFVAL VERDWIJNT?

Als we zwerfafval niet opruimen, duurt het lang voordat het verdwenen is. De afbreektijden voor afval variëren van enkele weken tot een eeuwigheid. Niet-natuurlijke materialen als plastic en kauwgom vergaan niet, maar vallen uiteen in piepkleine deeltjes die in de bodem of in het water blijven rondzwerven (microplastics) en komen in de voedselketen en uiteindelijk weer in onszelf terecht.

Soort afval

- * Papier
- * Bananenschil
- * Sigarettenpeuk

- * Kauwgom
- * Stalen blikje
- * Aluminium blikje
- * Glazen fles
- * Plastic frisdrankflesje, bakje, zakje, snoepwikkels enz.

Afbreektijd

- paar dagen tot paar weken
- paar weken tot paar jaar
- 1 tot 12 jaar (papier en tabak): het filter nooit
- 20 tot 25 jaar
- 1,5 tot 500 jaar
- 50 jaar tot nooit
- vergaat niet
- verbreekt door zonlicht en geweld, maar breekt niet af en blijft "eeuwig" rondspoken in de leefomgeving.

PROGRAMMA PLANTENWERKGROEP

TEKST: HENNIE DIMMERS

Na een leuke wandeling in december is de plantenwerkgroep weer bij elkaar geweest om het programma voor 2023 samen te stellen (zie het kader hiernaast).

Voor de avondwandelingen verzamelen we om 19.00 uur en lopen dan ongeveer 2 uur over het terrein, kijkend naar wat er groeit en bloeit. Ongeveer 2 weken van tevoren volgt een bericht met verdere informatie over aanmelden, verzamelplaats voor carpoolen en de vertrektijd.

Op zaterdag 22 april verzamelen we bij 't Leger waarvandaan we vertrekken richting België. Aan deze excursie zal een bijdrage worden gevraagd i.v.m. brandstofkosten. Nadere informatie volgt.

De datum voor de bomenexcursie in augustus moet nog gekozen worden. De details volgen zodra bekend.

Ben je geen lid van de plantenwerkgroep maar heb je wel interesse om mee te gaan, meld je dan aan op planten@ivn-maasenniers.nl

Tot ziens op een van onze excursies!

OEFFELTER MEENT

PROGRAMMA 2023

Zaterdag 22 april	Moresnet, België	8.00 uur
Donderdag 25 mei	Oeffelter Meent	9.00 uur
Woensdag 21 juni	Schildbroek in Groesbeek	19.00 uur
Dinsdag 4 juli	Gebrande Kamp Milsbeek	19.00 uur
Augustus	Bomen Heeswijkse Kampen Cuyk	

Jarenlang hebben we bijna allemaal gedacht dat we in overvloed kunnen blijven leven en dat wij alle restafval en andere troep konden dumpen in de grond, op hoge bergen, in het water, of in de lucht door het te verbranden. Maar heel langzamerhand zijn we er achter gekomen dat we anders om moeten gaan met de natuur en Moedertje Aarde, en dus dat we onze levensstijl moeten veranderen.

Wellicht zou het beter zijn als wij mensen, in plaats van als heersers der aarde, ons zouden opstellen als rentmeesters en beheerders der aarde. Tenslotte zijn wij allemaal maar tijdelijk hier en hebben we invloed op hoe wij deze wereld achterlaten voor volgende generaties.

Of, zoals Johan Cruyff gezegd zou kunnen hebben:

"Wat niet wordt vervuild hoeft ook niet opgeruimd te worden"

Bomen blessen

TEKST EN FOTO: JOS BALLAST

Gekleurde stippen en strepen in de winter, nieuw groen in het voorjaar

Je heb ze vast wel eens gezien tijdens een boswandeling. De gekleurde stippen, kruisen en strepen op de bomen. Deze bomen zijn 'geblest'. Dat is vakjargon voor het markeren van bomen. In het zuiden van Nederland heet dit blessen ook wel smetten of schalmen. Daar wordt mee aangegeven welke bomen uit het bos gezaagd mogen worden en welke er moeten blijven staan. Vroeger werden de tekens aangebracht met een blesmes, maar tegenwoordig gebruikt men een spuitbus met biologisch afbreekbare bosmarkeerverf.

Deze stippen en strepen hebben allemaal een eigen betekenis en zijn voor aanvang van de werkzaamheden besproken door de uitvoerder en de beheerder van het bos. Een goede afstemming is belangrijk in verband met het onderhoud en toekomst van het bos.

De blesser brengt de markeringen aan en geeft zo aan wat er in het bos moet gebeuren. Hij of zij moet natuurlijk een goede bomenkennis hebben en de verschillende groeimogelijkheden van de bomen en gebruikstoepassingen kennen.

Door het uitdunnen van het bos ontstaat er niet alleen ruimte voor de blijvende bomen maar ook struiken en kruiden krijgen door meer licht grotere groei kansen en daardoor ontstaat er meer biodiversiteit. Dus niet alleen de houtproductie is belangrijk.

Het vellen/zagen wordt meestal gedaan door een grote houtoogstmachine ook wel 'harvester' genoemd.

Niet overal worden dezelfde tekens gebruikt, maar de Unie van Bosgroepen heeft een overzicht van de meest in Nederland voorkomende markeringen samengesteld. Je vind ze in onderstaand schema.

En natuurlijk blijven de bomen die geen markering hebben ook staan.

Ook langs wandel- en fietspaden kom je de tekens wel eens tegen. De beheerder moet natuurlijk zorgen voor een veilig gebruik van de paden.

Veel wandelplezier!

Markering	Betekenis
Rode/oranje markering – stip, streep of band	Vellen ten behoeve van het hout. b.v. planken, timmerhout.
Blauwe of witte streep	Toekomstboom, moet behouden blijven ten behoeve van de houtproductie en krijgen de ruimte om te groeien.
Blauwe of witte ring	Kwaliteitsboom, mogen blijven staan, belangrijk voor ecosysteem.
Blauwe of witte golvende band – H specht symbool	Habitatsboom, markante en waardevolle boom, mogen de of hele groeicyclus doorlopen, dus van grote waarde voor de biodiversiteit in het bos.
Rood kruis of V	Vellen en laten liggen. Meestal zieke of dode boom. <u>Dichtbij</u> de grond afzagen en niet geschikt voor productie, wel belangrijke voedselbron voor dieren, insecten en planten.
Rode R soms met banden rond de voet	Te ringen boom. Vaak exoot en niet gewenst. De bast onderaan wordt doorgezaagd. Daardoor sterft de boom af.
Rode, oranje verticale streep en een rode, oranje I	Geeft de ingang en midden van dunningspad aan voor de harvester.
Blauwe, gele dubbele streep	Zijkant dunningspad.
Blauwe T	Einde dunningspad.

Wie houdt er niet van? Blij, blijer, blijst makend: de eerste sneeuwkllokjes die boven de grond piepen. Knoppen die op barsten staan. Lammetjes en geitjes in de wei. De aankomst van de eerste zwaluw. Maar ook de geur die je vertelt dat de lente in aantocht is. Wat een energie krijg je daarvan! Mensen groeten elkaar buiten, een lach zit op de mondhoeken, de bezem moet door het huis en het beddengoed naar buiten.

Hoe kan een geur zo'n invloed op mens' stemming hebben? Een beetje rondneuzen op Google licht een tipje van de sluier op. Het gaat, zoals meestal, niet alleen om één geur maar om een combinatie van factoren.

Denk hierbij aan temperatuur, lokale vegetatie en het contrast met de wintergeuren. Als de temperatuur stijgt, geven planten meer geurstoffen af. Planten bloeien in specifieke periodes; dit levert een mengeling van geuren op. Dat kan dus variëren per plaats en moment.

Een andere, minder voor de hand liggende achtergrond, zijn de bacteriën en schimmels in de bodem. Rondom de wortels van planten leeft een variëteit aan bacteriën en schimmels. Zij helpen de planten bij opname van voeding en beschermen ze tegen ziektes. In ruil daarvoor ontvangen deze microben voeding van de plant en zo houden ze elkaar in leven.

Wat gebeurt er op een mooie lentedag? De zonnestralen verwarmen het grondoppervlak en door de temperatuurstijging maken de bodembacteriën een stofje aan: geosmine (Grieks: aardse geur). Het is een vluchtige stof die door verwarming verdampt en onze neuzen snel bereikt. Wij mensen kunnen dit stofje al bij een minimale hoeveelheid ruiken, dit is waarschijnlijk terug te voeren naar het verre, verre verleden. De geosmine bacteriën gedijen goed op vochtige plekken en de geur was dus een indicatie voor aanwezigheid van water. Omdat onze overlevingskansen hier niet meer vanaf hangen is de noodzaak weg maar het genoeg blijft. Want vandaag de dag zorgt een voor ons onzichtbare wereld dus uiteindelijk voor geluksmomenten, energie en herinneringen aan andere, voorgaande lentes. Mooi toch?!

Bron: Micropia.nl

Nestkastenonderzoek Landgoed Zelder

TEKST EN TABEL: BENNIE MUSTERS

Nestkastenonderzoek Landgoed Zelder 2022:

Totaal 75 kastjes gecontroleerd, waarvan er 44 bezet waren.

Naam werkgroep		IVN Maas en Niers		broedjaar:		2022			
Naam coördinator		Bennie Musters		Totaal aantal nestkasten		75			
Totaal aantal nestkasten		75		aantal nestkasten bezet		44			
Gebiedsgrootte in hectare		ong. 10		aantal nestkasten leeg		32			
Gemeente/Streek		Landgoed Zelder, Ven Zelderheide		Coördinaten		:412-198			
Volg op of tweede legsel zijn de legfels die gestart worden minimaal 30 dagen na het eerste ei van de soort in dit jaar en in je eigen gebied									
NESTKAST	Totaal aantal legfels		Totaal aantal eieren		Totaal aantal uitgekomen jongen		Totaal aantal uitgevlogen jongen	Datum eerste eileg 1e legfels	gem. 1e ei van 2e legfels
	1e legfels	2e legfels	1e legfels	2e legfels	1e legfels	2e legfels	1e legfels	1e eilegdatum	gem. 1e eilegdatum
Koolmees	25		227		205		200		
Pimpelmees	11		117		111		110		
Zwarte mees									
Glanskop									
Matkop									
Boonklever									
Boonkruiper									
Boerenzwaluw	1		5		5		5		
Bonte Vliegenvanger									
Grauwe Vliegenvanger									
Zwarte Roodstaart	1		6		6		6		
Gekraagde Roodstaart									
Ringmus									
Huismus									
Spreeuw	4		19		16		16		
Kauw									
Holenduif	1		2		2		2		
Bosuil	1		2		2		2		
Totaal aantal legfel/oi/jong	44		378		347		341		

Workshop Nestkastjes

TEKST: JOS BALLAST; FOTO'S: JAN WOLTERS

Op zaterdag 22 oktober had het dameszangkoor Monday uit Gennep weer hun jaarlijkse uitje. Deze keer was de keuze gevallen op een workshop nestkastjes timmeren bij het IVN Maas en Niers.

De 20 dames en een heer werden ontvangen met koffie, thee en door hen zelf gebakken appeltaart en cake. Na het welkomstwoord door voorzitter Jan Wolters, gaf Jos Ballast tekst en uitleg over de bedoeling van de workshop en hoe van het bouw pakketje een mooi nestkastje kon worden getimmerd. Ze hadden zelf een hamer en nijptang meegenomen en onder de kapschuur stonden 3 lange tafels klaar waaraan geklust kon worden.

Dit keer geen noten zingen. Maar het geluid van het getimmer overstemde alles. Na een korte pauze halverwege konden de dakjes worden getimmerd en waren de nestkastjes bijna af. Als extraatje was een houten schijfje gemaakt, met daarop gebrand de naam van Monday. Het resultaat mocht er zijn en de nestkastjes krijgen vast een mooi plekje in de tuin of op het balkon.

Er was nog tijd over om een korte wandeling te maken naar het beginpunt van de vernieuwde 'Bomen en Volksgebruikenroute' en iedereen kreeg de nieuwe folder mee naar huis. Uit de reacties van iedereen was te horen dat het een zeer geslaagde middag was geweest.

Raadstaartje

TEKST EN FOTO'S: MYRIAM VAN BREEVOORT

Weet jij van welk dier dit het staartje is?
De oplossing vind je op pagina 16 en 17

WAT HEEFT HET ORANJETIPJE MET EEN PINKSTERBLOEM?

TEKST EN FOTO'S: MARIAN VINK

De vlinder het 'oranjetipje' is een makkelijk te herkennen voorjaarsvlinder, die - heel toepasselijk! - rond Koningsdag te vinden is. Zodra ze rondvliegen herken je direct een oranje tipje en weet je waar de naam vandaan komt. Dan heb je een mannetje gezien. Het vrouwtje heeft deze oranje vlek niet. Zittend op een bloem is de onderkant van de achtervleugels geelgroen gemarmerd.

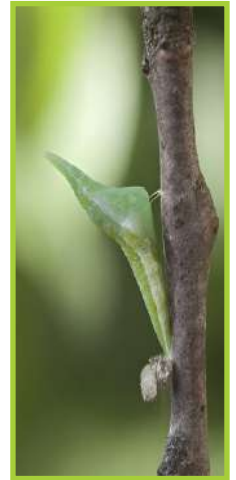
Het vrouwtje zet het eitje bij voorkeur af op waardplanten die op een zonnige beschutte plaats groeien. Er wordt één eitje afgezet vlak onder de knop op een bloemsteel. Eén pinksterbloem heeft meestal voldoende voedsel voor één rups. De jonge rups eet eerst zijn schaal op, daarna voedt hij zich met de blaadjes of bloemsteel. Het rupsje wordt ongeveer 30 mm.

paring

eitje

pop

rups

vlinder

Als de rups gaat verpoppen verlaat hij de waardplant. Hij zoekt een stengel van een boom of struik. Rond die stengel spint de rups draden, waarna de rups zich van onder naar boven stevig inspint. Vanaf juni verpopt het oranjetipje zich en zo overwintert hij ook. Je ziet de bruine gordelpop met twee spitse uiteinden tegen een stengel.

Eind april, dus rond Koningsdag, vliegen de eerste oranjetipjes uit. De vlinders gebruiken vooral de pinksterbloem en look-zonder-look als nectarbron. Vrouwtjes paren slechts eenmaal. Als het vrouwtje nog niet gepaard heeft dan volgt een baltsvlucht. Samen landen ze in de vegetatie waar de paring plaatsvindt. De waardplanten zijn pinksterbloem en look-zonder-look, soms ook andere kruisbloemigen zoals lupine.

Bron: Vlinderstichting

MINERALENJAGER

TEKST: SASKIA EGMOND; FOTO'S: GERBEN ARTS

Mineralenjager Gerben Arts uit Gennep heeft op 15 februari een indrukwekkende presentatie gegeven over zijn liefde en passie voor mineralen. Als kind was hij al gefascineerd door stenen en gedurende zijn leven is zijn kennis enorm toegenomen. Hiermee mag hij zich een zeer deskundig en ervaren amateur noemen.

Regelmatig gaat hij met vrienden op mineralenjacht in Europa. Dit kan dichterbij huis bij grindafgravingen of op specifieke berglocaties (bijv. Idar Oberstein). Tijdens de lezing werd een expeditie naar de Spaanse hooglanden uitgelicht. Naast de mineralen werd ook de Spaanse keuken zeer gewaardeerd, zo bleek. Om een expeditie te laten slagen moet je goed beslagen ten ijs komen. Het vraagt, naast een

grondige voorbereiding, gedegen kennis van verschillende vakgebieden waaronder aardrijkskunde, geografie, chemie en mineralen.

Door de jaren heeft Gerben een enorme collectie mineralen opgebouwd. Hiervan had hij een aantal stukken meegenomen zodat we de schoonheid ook met eigen ogen konden bewonderen. Op de vraag of Gerben een excursie voor IVN zou kunnen organiseren reageerde hij positief, dus hopelijk horen we hier t.z.t. meer van. Je kunt Gerben volgen op zijn website, Facebook en op Instagram.

INSPIRATIEBIJENKOMST JACHTSLOT MOOKERHEIDE

TEKST: MARIAN VINK

FOTO'S: RENÉ ELICH, MIRIAM PIETZ

Het was zaterdag 14 januari. We verzamelden ons bij Jachtslot De Mookerheide. De groep bestond uit actieve IVN-natuurgidsen, de coördinatoren en het bestuur. En wat hebben wij genoten; ondanks de aanhoudende regen op die dag. Want op deze unieke locatie hebben we veel verbinding met elkaar ervaren en inspiratie opgedaan. In dit artikel doen we daarvan verslag.

Allereerst hadden we een bijzondere rondleiding op het *Jachtslot De Mookerheide*. Onder leiding van Jan Wolters en Martien van Raaij, die ook actief zijn als vrijwilliger bij Natuurmonumenten, hebben we kennis en inzicht gekregen in de cultuur en historie van dit waardevolle Nederlands Jugendstilgebouw. Van dichtbij hebben we de restauratiewerkzaamheden mogen bekijken. Wat een vakmanschap komt daar bij kijken. Ongelooflijk! Complimenten voor de zorgvuldigheid waarmee het herstel wordt uitgevoerd. Ook het kassencomplex is bezocht en, vanwege de aanhoudende regen, maakten we slechts een korte wandeling door een deel van de omliggende tuinen. Bedankt Jan en Martien voor deze unieke ervaring!

In de barnschuur smulden we tijdens de lunch van de heerlijke wintersoep van Dorien, met knapperige broodjes, suikerbrood, krentenbrood en peperkoek. Onder het genot van een kopje koffie of thee hebben we met elkaar ideeën en gedachten uitgewisseld over de vraag hoe wij onze excursies of activiteiten voor het publiek anders (of slimmer) willen oppakken. De reden hiervoor is binnen onze vereniging meer en meer aan het doorsijpelen. We willen een vereniging zijn waarin de leden zich met elkaar verbonden voelen omdat zij een actieve bijdrage leveren of hun schouders eronder willen zetten. Natuurlijk geldt voor eenieder dat het ook mogelijk moet zijn, gezien je persoonlijke situatie.

Helaas heeft de recent afgesloten natuurgidsenopleiding (NGO) voor onze afdeling geen nieuwe natuurgidsen opgeleverd. Toch wil de werkgroep Activiteiten (bestaande uit Dorien van Rens, Peter Megens

en Marian Vink) de groep van gidsen (en leden die actief bij onze activiteiten zijn betrokken) heel graag uitbreiden. Ook willen we in het gebied van Mook tot Well, dus in de hele regio, activiteiten aanbieden en de interactie met het publiek aantrekkelijker maken.

We volgen daarbij nu een soort tweesporenbeleid.

1. We willen voor elke zone binnen ons werkdoel (Noord, Midden en Zuid) een nieuw wandelgebied met elkaar samenstellen.
2. Binnenkort organiseren we een Natuurbelevingscursus (NBC). De deelnemers willen we vanaf het begin actief betrekken bij het werk van onze afdeling.

Ad 1. NIEUWE WANDELGEBIEDEN

In de wandelgebieden willen we met elkaar nieuwe wandelingen uitzetten, maar ook informatie verzamelen over cultuur, geologie, historie en natuur in verschillende seizoenen. Al deze informatie willen we digitaliseren, zodat we deze makkelijk met elkaar kunnen delen en aanvullen. Samen weten we immers meer dan alleen. Bovendien kan elke gids er dan over beschikken en wordt dat wandelgebied een soort *'broekzak/achtertuin'* voor de gids.

Per gebied vragen we een kartrekker. De nieuwe wandelingen willen we gezamenlijk uitzetten. Dus we gaan samen voorlopen. En we verzamelen informatie die op verschillende plaatsen al beschikbaar is. In onze bibliotheek bijvoorbeeld, is ook al veel informatie aanwezig. Vooral Miriam Pietz en René Elich hebben hard gewerkt aan het categoriseren van alle gegevens. Zij weten hier heel veel over te vertellen. Op onze website kun je zien over welke onderwerpen we al informatie hebben:

<https://www.ivn.nl/afdeling/maas-en-niers/bibliotheek>.

Geconstateerd werd dat er tijdens de excursies meer behoefte is aan één-op-één contacten met het publiek om hen te informeren over IVN Maas en Niers.

Bijvoorbeeld over hoe je lid kunt worden en/of op de mailinglijst kan komen voor nieuwsbrieven en aankondigingen van lezingen. Alle aanmeldingen voor lezingen of activiteiten gebeuren voortaan digitaal via onze website <https://www.ivn.nl/afdeling/maas-en-niers/aanvragen-van-een-excursie-of-wandeling/>. Op deze manier verzamelen we e-mailadressen, zodat ook wij deze mensen kunnen toevoegen aan onze mailinglijst.

De volgende wandelgebieden zijn gekozen:

NOORD: Mookerheide.

Contactpersonen zijn Elma Burg (kartrekker), Ger Eikholt, Jan Wolters en Hennie Dimmers.

MIDDEN: Heukelomsbeekdal.

Contactpersonen zijn John Toonen (kartrekker), Dorien van Rens en Marian Vink.

ZUID: Jan den Duvel met schaapskooi.

Contactpersonen zijn Peter Thönnissen (kartrekker) en Ger Beumeler.

Het initiatief om samen deze wandelgebieden te ontdekken, ligt nu bij de hiervoor genoemde kartrekkers. Helaas hebben we tijdens de bijeenkomst hieraan geen tijdspad gekoppeld. Voorgesteld wordt dat de kartrekkers voor 1 maart 2023 een planning maken en deze via de werkgroep Activiteiten delen met alle participanten van het overleg.

Ad 2: NATUURBELEVINGSCURSUS

De Natuurbelevingscursus (NBC) is op 17 april gestart. Er is plaats voor 20 deelnemers, waarvan 10 IVN-leden en 10 nieuwe leden. De NBC is in feite de basiscursus die opgevolgd kan worden met allerlei andere (modulaire) cursussen.

Specifiek is genoemd om de ouders van de Groentjes of natuurouders van scholen er bij te betrekken. Zij ontvangen de informatie van de NBC via Myriam van Breevoort als jeugdcoördinator. Myriam beschikt over hun contactgegevens.

Indien de hoogte van het cursusgeld een blokkade vormt, is het mogelijk in termijnen te betalen. Specifieke afspraken worden dan met de deelnemer, coördinator en penningmeester gemaakt (vanwege privacy). Op 'Ons IVN' zijn diverse interessante online cursussen beschikbaar. Neem eens een kijkje op <http://natuuracademieonline.ivn.nl/resources> of <https://leerjegroen.nl/>

Op voorstel van Marian kunnen we aansluitend op de NBC of vogelcursus (die momenteel loopt) met

de deelnemers en natuurgidsen bijeenkomsten inplannen om gezamenlijk op onze locatie deze online cursussen te volgen; eventueel bijgestaan door specifieke (interne) deskundigen. Denk hierbij aan de roofvogelwerkgroep, tijdens de online cursus 'Uilen en hun bescherming'. Dergelijke activiteiten zorgen niet alleen voor kennisdeling en verbinding; ook kunnen we nieuwe inspiratie en ideeën met elkaar delen.

LAST BUT NOT LEAST:

Verder zijn we superblij dat Elma Burg de werkgroep Paddenstoelen nieuw leven wil inblazen. Ik weet dat daar al belangstelling voor is. Sterker nog ik heb al een aanmelding binnen. Elma is gevraagd zichzelf voor te stellen en haar ideeën over de werkgroep te delen. Dat lees je op de volgende bladzijde.

Met dank aan allen voor hun inspirerende ideeën.

Werkgroep Paddenstoelen

Tekst en foto's: Elma Burg

EVEN VOORSTELLEN

Ik ben Elma Burg. Ik woon in Groesbeek-De Horst en ben sinds 2016 IVN-gids bij IVN Maas en Niers en LBGroesbeek. Vanuit de Wageningen Universiteit, waar ik werkzaam was, heb ik al ervaring met schimmels. Het is een van de onderdelen in het onderwijsprogramma. Sinds mijn pensioen in 2013 ben ik mij meer gaan specialiseren op het gebied van schimmels. Inmiddels karteer ik met een paar collega's een drietal gebieden in Groesbeek en Molenhoek en heb diverse cursussen gevolgd en meerdere excursies gegeven.

Schimmels intrigeren mij enorm vanwege hun diversiteit in verschijningsvormen en hun onomstotelijk belang in de kringloop. Dat uit één "zo'n simpel wit draadje" zulke grote individuen kunnen groeien en dat er zulke bijzondere vruchtlichamen (de paddenstoelen) uit voortkomen is voor mij keer op keer een wonder.

Het is een enorme uitdaging om telkens weer een nieuwe soort aan mijn verzamellijst toe te kunnen voegen. Soms is het makkelijk en duidelijk; op andere momenten kun je dagenlang puzzelen; en zo af en toe kom je er echt niet uit.

WERKGROEP PADDENSTOELLEN

Het is een uitdaging om op de goede momenten en op de goede plaatsen te zoeken en te proberen aan de hand van je vondsten het hoe en waarom te delen en te bespreken met anderen. Dit is het doel dat ik me stel om samen met anderen een beter beeld te krijgen van de wondere wereld en de betekenis van de paddenstoelen rondom ons heen.

Gewone glimmerinktzwam, *Coprinellus micaceus*
22 februari 2023 Groesbeek – De Horst – eigen tuin

Wil je samen met mij op zoek in de "Wondere wereld van de paddenstoel?"

Al menig jaar is er geen Werkgroep Paddenstoelen geweest. Jammer, jammer, jammer. Dus het is een hele uitdaging om opnieuw te starten. Eerst zijn er natuurlijk deelnemers nodig! Geef je dus op wanneer dit onderwerp je interesseert. Dan zullen we moeten inventariseren wat we samen kunnen en willen.

We zullen kijken wat er aan informatie en werkmateriaal is in 't Leger en hoe we dat kunnen inzetten. De frequentie van de werkgroep is natuurlijk afhankelijk van de deelnemers.

Mail me: info@ivn-maasenniers.nl, graag voor 15 mei 2023, dan kunnen we een start maken.

Hanenkam, *Cantharellus cibarius*
2021 De Bruuk Groesbeek

Vliegenzwam, *Amanita muscaria*
2014 Zweefvliegveld Malden

Winterplantenwandeling

EEN VERSLAG

TEKST EN FOTO'S: TONNY BLUM

ZONDAGOCHTEND 11 DECEMBER 2022. Vijf leden van de plantenwerkgroep staan om 10.00 uur paraat om te gaan kijken in de buurt van het clubhuis (rondje spoorlijn/Looierheide) wat er in deze tijd nog fris bij staat en eventueel nog bloeit. Het heeft een aantal nachten gevoren maar deze ochtend is het minder koud.

Meteen bij de stoep vinden we *marjolein*, een lekker ruikend kruid. Er valt niet te ontkomen aan de talrijke *bramenstruiken*. Een verlaten vogelnestje hangt netjes tussen de kale takken, kan het van een merel zijn? Aan een dode berk zitten *berkenzwammen* (zie foto rechts). En daar staan twee planten nog mooi in bloei en in de knop: de *witte dovenetel* en een *toorts*.

Het *pijpenstrootje* komt voorbij. Ger weet te vertellen waarom dit gewas pijpenstrootje heet. Vroeger werden pijpen om te roken van klei gebakken. Om een rookgat in de pijp te maken werd tijdens het bakken een pijpenstrootje in de klei meegebakken.

Een mos herkennen we als *haakmos* (de veertjes staan omlaag). Even verderop staat zogenaamd *lad-dermos* (met de veertjes omhoog).

We komen langs een boom met opvallende donkere verticale strepen over de stam. Dit heet *krimpscheur* en ontstaat na vorst als vocht in de stam bevroert. Een soort littekens, horen we van Ger.

Berkenzwammen

Gewone muur staat in de knop en het begin van *klein kruiskruid* is er in de vorm van een rozet. Het blad van *boerenwormkruid* staat er mooi groen bij. Ook het blad van *hondsdrif* is volop te zien. Het heet hondsdrif omdat de geur van gekneusd blad doet denken aan hondenpoep (Ger). Kale takken van de *acacia* hebben steeds twee stekels naast elkaar. Hiertussen groeit volgend jaar een nieuwe tak.

Dan zien we een plek die licht lijkt te geven. Het zijn bladeren van de *witte abeel*, die met de grijze kant naar boven op de grond liggen. Een groepje mooie paddenstoelen staat nog overeind; het zijn *schubbige inktzwammen* (foto links).

Even verder een plant die we niet meteen thuis kunnen brengen. ObsIdentify biedt uitkomst, het is *hoenderbeet*. *Paarse dovenetel* staat te bloeien en ook nog een takje *erica* (heide). Tot slot zien we een paar trosjes *trilzwam* op een tak.

Het was erg leuk om ook eens ver buiten het planten- en bloemenseizoen elkaar weer te zien en samen te bekijken wat er nog groeit en ook bloeit. In het clubhuis hebben we nog even nagepraat onder het genot van een kop warme chocolademelk.

Schubbige inktzwam

De Groentjes

Tekst en foto's:
Myriam van Breevoort

Programma mei t/m september

Groentjesleden ontvangen extra informatie in de week voorafgaand aan elke activiteit. Meedoen? Dan graag aanmelden per e-mail: groentjes@ivn-maasenniers.nl

Zaterdag 13 mei

Fotospeurtocht langs de bomenroute

14:00 - 16:00 uur.
't Leger

Vrijdag en zaterdag
25 en 26 augustus

Groentjesweekend.
Thema uilen, motten en meer fladderaars in het duister. *

15:00 - 15:00 uur (24 uur natuur)
't Leger

Zaterdag 10 juni

Deelname nationale
slootjesdag van IVN

14:00 - 16:00 uur
Locatie wordt nog be-
paald

Zondag 17 september

Beverssporen bij de
Niers

10:00 - 12:00 uur
Verzamelen bij Landgoed
Zelder, Ven Zelderheide

* Voor het 'Groentjesweekend' kun je je tot uiterlijk 1 augustus aanmelden per e-mail: groentjes@ivn-maasenniers.nl

scharrelkids^{ivn} op de Looierheide

Op woensdag 8 maart liepen we met 16 Scharrelkids een stuk over de Looierheide.

Kevelarven bekijken in een loeppotje. Prachtige spechtengaten in een kers. En op een oude vliertak vonden we bijzondere paddenstoelen. "Judasoren". Weer terug bij 't Leger maakten we bloemzaadbommen.

Wat hadden we weer een geluk!

De Scharrelkids kwamen op een stralende woensdagmiddag 8 februari naar 't Leger voor een themamiddag "kerkuilen". Vanaf het hek richting natuurbelevingspad vonden de kinderen tijdens de wandeling tien kaarten met daarop een afbeelding van een of meer kerkuilen. Steeds in een andere situatie: heel jong, net uit het ei, met een muis in de snavel, of een close-up van de mooie kop. Spelenderwijs leerden ze van alles over deze bijzondere vogel.

En natuurlijk werd er in bomen geklommen, lekker hardgerend en we telden welk kind het langst als een aapje aan een tak kon hangen: 10 tellen, 18 tellen, 26 tellen en er was er eentje die 45 tellen lang kon blijven hangen voordat hij zijn handen los moest laten!

We kwamen aan bij het Vertelbos. In de bolderwagen hadden we thermoskannen uiltjesthee, bekers, een rol biscuit en nieuw geknipte groene zitlapjes meegenomen. Soms zijn de boomstronken in deze tijd nogal vochtig; met de zitlapjes kan iedereen toch droog zitten in de kring! Er werd een stukje van het verhaaltje over kerkuilen gelezen dat ik ooit voor de Groentjes schreef. Na afloop kregen deze Scharrelkids dit verhaal mee naar huis.

Toen de bekers thee leeg waren en de koekjes op, gingen we weer richting 't Leger. Daar werd nog een klein uurtje braakballen geplazen. En wat waren deze Scharrelkids daar serieus mee bezig. Muizenschedeltjes en botjes werden heel voorzichtig van haartjes ontdaan en op papieren bordjes verzameld. De botjes werden daarna op een zwart papiertje in een cd-doesje geplakt. En zo nam iedereen een mooi aandenken aan deze prachtige middag mee naar huis.

Zwijntocht VERSLAG VAN ALIZE EN LENTE UIT GROEP 6 VAN BASISCHOOL DE ADALBERT

Wij vonden de zwijnen tocht super leuk! De leiders waren super lief. Er waren super veel leuke dingen zoals: met gips voetspoor afdrukken maken, er waren leuke spelletjes en het was een mooie wandeling. Helaas was het wel best koud. Toch vonden we het leuk. Het zag er heel mooi uit, ze hadden leuke plaatjes opgehangen en heel veel info bijvoorbeeld: een vrouwtjes zwijn noem je een bagger, als een zwijn naar eten zoekt noem je dat wroeten en ze eten bijna alles!

Een bijzondere vogel: de kerkuil

TEKST EN FOTO'S: MYRIAM VAN BREEVOORT

Het vrouwtje van de kerkuil legt drie tot zeven spierwitte eieren. Ze begint direct te broeden zodra er één ei in het nest ligt. Na 30 dagen broeden komt het eerste ei uit. Om de dag komt er een ei bij. Zo komt het dat de jongen van een kerkuil allemaal van verschillende grootte zijn. De oudste is het grootste; degene die uit het laatst gelegde ei kruipt is het kleinste.

Het mannetje brengt voedsel naar het nest dat door het vrouwtje wordt bewaakt. Ze eten vooral veldmuizen. De muizen worden met huid en haar verslonden. En wat niet verteerd kan worden (haar en botjes) braakt de uil weer uit: de braakbal. In de winter gaan we in 't Leger braakballen uitpluizen en maken dan van de botjes een skelet-schilderijtje.

Kerkuilen nestelen in donkere, verscholen ruimtes in schuren van boerderijen, kerktorens of andere gebouwen waar ze in en uit kunnen vliegen. Omdat die plekken steeds moeilijker te vinden zijn voor de kerkuil helpen wij ze, door speciale kerkuilenkasten te plaatsen. Bijvoorbeeld bij boerderijen en de volkstuintjes in een grote eik. Soms kunnen we komen kijken bij het ringen van de jongen.

Uilen kunnen hun ogen niet bewegen. Hun ogen zitten vast. Ze kunnen wel hun kop bijna helemaal ronddraaien om alles goed te kunnen zien. Dat kunnen andere vogels niet.

Jonge kerkuil (Latijnse naam: Tyto Alba)

Kerkuilen kunnen geruisloos vliegen, omdat hun vleugels anders zijn dan die van andere vogels. Aan de buitenste slagpennen zit veel zacht dons. De randen hebben bovendien ook nog kleine tandjes. En de vleugels zijn groot en rond. Dit zorgt ervoor dat je een vliegende uil niet kunt horen. Deze veren kun je in ons clubhuis bekijken.

In het wild worden kerkuilen gemiddeld 4 tot 6 jaar. De paartjes blijven hun leven lang bij elkaar. Helaas komen er veel uilen om in het verkeer. Zij vliegen in het donker laag langs de berm om muizen te vangen en worden zo gemakkelijk door een auto geraakt.

Oplossing raadstaartje pagina 8: TEKST EN FOTO'S: MYRIAM VAN BREEVOORT

Op een mooie herfstdag begin oktober vorig jaar was ik aan het fietsen in de Achterhoek. De omgeving van Winterswijk is zo mooi landelijk. En het was lekker weer en heel rustig.

Maar opeens zag ik een dood diertje in de berm. Even van dichtbij bekijken. Het was een eekhoortje, helemaal gaaf, behalve de snuit; die had een flinke tik gekregen. Een neusje vol bloed en grote gebroken ogen. Zo akelig! Altijd weer het verkeer. Dat vraagt zo veel levens, en niet alleen van eekhoortjes. Ook egels, kerkuilen, dassen en vele andere diersoorten komen er vroegtijdig door aan hun einde.

Dode eekhoorn

Een paar jaar geleden vond ik langs de weg in Milsbeek ook een eekhoortje, nog heel klein; hij leefde en piepte. Even verderop lag er nog eentje, maar die was finaal aan flarden gereden. De levende opgepakt en ervoor gezorgd dat hij door de dierenambulance naar een eekhoornopvang werd gebracht. Waarschijnlijk was moeder eekhoorn de kleintjes aan het verhuizen naar een andere veilige plek. Het kan zijn dat hun nest verstoord was, omdat mensen flink aan de slag gingen in de tuin. Snoeien en zo, zonder goed te kijken of er nesten zijn verborgen in bomen en struiken.

Eekhoortjes kunnen enorm goed klimmen, eigenlijk hoeven ze helemaal niet op de grond te komen. Ze springen van de ene boom naar de andere en gebruiken hun mooie grote staart daarbij als een soort roer. Er was ooit een tijd, toen er nog veel bossen waren, dat een eekhoorn zonder de grond te raken van zuid Duitsland tot in noorden kon komen. De zeer zeldzame boomarter is het enige zoogdier dat eekhoorns kan achtervolgen in de boomkruinen en ze zo kan vangen.

Het raadstaartje is dus van een eekhoortje.

Struindiploma Scharrelkids

TEKST EN FOTO'S: MYRIAM VAN BREEVOORT

Op woensdagmiddag 12 april kregen de kinderen die de hele serie scharrelkids hebben gevolgd een struindiploma. Nu zijn ze echte Groentjes van IVN Maas en Niers geworden en mogen iedere maand mee gaan doen met onze activiteiten.

Zes woensdagmiddagen kwamen ze naar het Leger. We gingen de hei op, speurden in het dennenbos naar schatten in de natuur en zochten naar waterdiertjes in de bluspoel. Elke keer werden er mooie vondsten gedaan. Bijzondere steentjes en mooi gevormde takken. Met een loepje werden kleine beestjes bekeken.

Ook maakten ze natuurkunstwerken en kleiden ze bloemzaadbommetjes. Al met al waren het leuke en leerzame middagen. Niet alleen voor de kinderen, ook de begeleiding heeft het allemaal met veel plezier georganiseerd.

*Groetjes,
Dorien, Hennie, Peter en Myriam*

Eekhoornbaby

Eekhoorn

Oogstdag MeerBomenNu

TEKST EN FOTO'S: GERT VERRIJDT

Aan de rand van het IVN-weitje in Afferden heb ik jaren geleden een paar wilde kerspruimenboompjes aangeplant. Deze hebben zich enorm vermeerderd, waarschijnlijk doordat muizen, gaaien en eekhoortjes de nodige pitten 'gepoot' hebben. Zij zullen ook wel verantwoordelijk zijn voor de noten en hazelnoten die spontaan opgekomen zijn. Samen met vlier en braam heeft zich zo een mooi vruchtenbosje ontwikkeld, nog versterkt door een aantal bessen- en framboosstruikjes. Deze laatste zijn een probaat middel om de knaagwoede van de aanwezige bevers wat in te tomen. Blijkbaar lusten ze dat hout niet of staat de geur hen niet aan.

Door de spontane vermeerdering van al dat spul, was er bijna geen doorkomen meer aan. Bovendien stonden vele jonge boompjes en struikjes te verpieteren onder de grotere bomen. Omdat ik het jammer vond van al dat jonge spul, en de natuur zit te springen om meer bloesem en vruchten, had ik al een paar honderd zaailingen opgepot en aan diverse organisaties aangeboden!

Via de werkgroep Landschapsbeheer van het Limburgs Landschap kwam ik in contact met MeerBomenNu, afdeling Limburg. Deze organisatie zet zich in om met vrijwilligers overtollige bomen en struiken te verzamelen en gratis aan te bieden aan eenieder die over een goede herplantlocatie beschikt.

Dit gebeurt op zogenaamde oogstdagen, vooral in het vroege voorjaar en over het hele land verspreid, in de grensregio zelfs met buitenlandse inbreng. Een en ander

Er wordt flink aangepakt!

is te zien op hun website waar de diverse oogstdagen en locaties te vinden zijn.

Enkele dagen na het eerste contact met MeerBomenNu, kwam de coördinator voor Noord-Limburg op bezoek en hebben we de locatie bekeken. Hij was erg te spreken over wat hij zag en we hebben meteen de plek aangemeld voor een oogstdag.

Zaterdag 11 februari was het dan zover, tussen 10.00 en 15.30 uur kon er geoogst worden. Stipt om 10.00 uur kwam een heel clubje mensen, waaronder een paar stoere kids, gewapend met schoppen aangemarcheerd. En die wisten van aanpakken! De foto's bij dit artikel geven daarvan een kleine impressie. Binnen no time kwam er weer open ruimte in het bosje en lagen, verspreid over het terrein, hoopjes uitgestoken boompjes.

Sommige deelnemers beschikten zelf over wat ruimte om er een aantal aan te planten, anderen waren alleen gekomen om een ochtend actief te zijn in de natuur. Voor het goede doel! Het overige materiaal werd door de organisatie keurig gebundeld en gelabeld voor opslag.

's Avonds kreeg ik nog een leuk mailtje waarin stond dat er ruwweg 600 boompjes en struikjes geoogst waren en er al een zestal mensen blij waren gemaakt met plantmateriaal.

Al met al een zeer geslaagde dag, zowel voor de organisatie als de deelnemers, maar vooral voor de natuur.

Je zag door de bomen bijna het bos niet meer!

Het resultaat mag er zijn!

Het is lente, loofbomen zetten de knop om!!

TEKST EN FOTO'S: MIRIAM PIETZ

In de winter zijn de meeste loofbomen kaal, doordat het blad is afgevallen. Maar als je goed kijkt, zie je dat er volop knoppen aan de takken zitten. Nu het lente wordt, is het tijd dat de boom zijn knoppen gaat omzetten.

Bladeren zijn van levensbelang voor een boom, zij zorgen voor de energie en de verdamping van water. In het blad zitten bladgroenkorrels; onder invloed van het zonlicht wordt het water uit de grond samen met de koolstofdioxide uit de lucht omgezet naar suikers en zuurstof. Door deze energie kan de boom groeien in de lengte, breedte maar hij kan ook met zijn wortels de diepte in.

Dat de boom in de herfst/winter zijn blad laat vallen komt niet door het watertekort. Er zit tenslotte genoeg water in de grond. Maar de temperatuur wordt te laag om het water uit de grond te halen. Zou het blad aan de boom blijven, dan sterft de boom alsnog omdat de waterverdamping via het blad dan gewoon door zou blijven gaan. De verdamping is dan groter dan de watertoevoer, en dat gaat de boom niet overleven. De overlevingsstrategie is om alle bladeren te laten vallen, wat de mooiste herfstkleuren oplevert. Wat overblijft zijn de "kale" takken met bladlitteken, met daarboven de knoppen. Dat zie je op de foto van de paardenkastanje. Bij de op de foto afgebeelde tak van de paardenkastanje zie je goed het bladlitteken, in de vorm van een hoefijzer, waar deze boom zijn naam ook aan dankt. Aan het einde van de tak zie je nog de deels gesloten knoppen met de knopschubben.

Elke boom maakt vóór de winter knoppen aan, uit die knoppen komen in het voorjaar de bloemen en nieuwe takjes met bladeren. Zo heeft iedere loofboom zijn eigen vorm, grootte en kleur van knoppen. Elke knop wordt beschermd door knopschubben. Die

zorgen ervoor dat de knop niet wordt aangevreten door insecten, uitdroogt of zelfs bevriest. Als het in de lente warmer wordt, zwellen de knoppen en doen ze hun winterjas uit.

Vind jij het leuk om een *lenteloofboomwandeling* te maken met een uitdaging? Kijk eens of je aan de hand van onderstaande herkenningstips de loofboom kunt herkennen aan zijn twijgen en knoppen.

AMERIKAANSE EIK: meerdere spitse roodbruine eindknoppen, veel schubknoppen.

BEUK: zeer langwerpige, dakpansgewijze liggende, donkere, harde knopschubben. Links en rechts verspringend.

ES: grijze twijgen, zwarte knoppen, zijknoppen tegenoverstaand. Eindknoppen lijken op bokkenpootjes.

GEWONE ESDOORN: eind- en zijknoppen zijn lichtgroen, randen van de knopschubben hebben haartjes.

LEP: spitse en bolle donkerbruine knoppen. Bolle knoppen bovenin de boom. Takken hebben visgraatstructuur.

RUWE BERK: paarsbruin, slank eivormig en onbehaarde knoppen. Katjes, mannelijke staan vaak met twee bij elkaar, V-vorm aan het takeinde.

ZOMEREIK: meerdere stompe roodbruine eindknoppen, veel schubknoppen.

ZWARTE ELS: paarse knoppen op een steeltje, afwisselende zijknoppen, elzenpropjes en katjes.

Van de bestuurstafel

We zijn het jaar weer goed begonnen. Het aantal leden groeit en ook de financiële cijfers zijn prima. Minder is het behoud van ons clubgebouw. Dit is echt ons zorgenkindje. We meldden de vorige keer dat Staatsbosbeheer van zins is het terrein en de gebouwen te verkopen en per oktober 2024 loopt het contract af. We doen ons best een oplossing te vinden. We houden jullie op de hoogte.

Achter de schermen wordt er aan nog meer zaken gewerkt. Het is je waarschijnlijk niet ontgaan: IVN heeft een nieuwe website. Zo'n migratie gaat zelden gladjes en het heeft ons veel voorbereiding en aanpassing gekost. Maar het resultaat mag er zijn.

We nemen actief deel aan het regio-overleg, aan de landelijke raad en aan het district. We doen mee om te komen tot een sterke democratische vereniging die zich op grote schaal inzet voor natuur.

We zoeken samenwerking waar het maar kan. Met lokale verenigingen, gemeenten, andere IVN-afdelingen en groene burgerinitiatieven in de gemeenten of buurtschappen. Alles voor de natuur!

Ook lokaal roeren we ons. De werkgroepen draaien goed. De activiteiten zijn door een verbeterde publiciteit veel zichtbaarder geworden. De scholenprogramma's draaien dit jaar uitstekend. Het grote aantal aanvragen is onge-

IVN Maas en Niers heeft een nieuwe website.

kend. En ook de lezingen zijn talrijk en worden goed bezocht.

In de vorige MaNie hadden we het over een gezellig middagje organiseren voor oudere leden. Hoe belangrijk het is om onze mensen die jarenlang actief zijn geweest te waarderen. Hierbij een oproep aan jullie allen: Heb je een leuk idee en wat tijd? Alle hulp is welkom!

En we hebben een primeur. Om alle ontwikkelingen beter aan te kunnen zijn we een pilot gestart om de afdeling gezamenlijk te besturen door de bestaande hiërarchische organisatiestructuur los te laten. Op 7 februari hebben we het eerste Groot Overleg (GO) gehouden waarin actieve leden, coördinatoren en bestuur gezamenlijk de lopende zaken bespreken en sturing geven aan de afdeling. Meer samen de schouders eronder, meer democratie en meer ruimte voor nieuwe leden. Het eerste GO was een groot succes. Lees hierover meer op pagina 21.

Vorig jaar zijn we gestart met 'EXPEDITIE nieuwe leden'. Want het vinden van nieuwe actieve leden is en blijft erg hard nodig. Momenteel zitten we vol in de voorbereiding hoe we de *werkende-mens-met-weinig-tijd* warm krijgen voor onze mooie club. Begin juni komt er een grote wervingscampagne op straat en in de media: FESTIVAL "de geheime tuin". Lees hierover meer op pagina 27.

Graag tot ziens op de Algemene Ledenvergadering van 9 mei a.s..

Hartelijke groet,

Het bestuur

De scholenprogramma's draaien uitstekend. Het aantal aanvragen is ongekend hoog!

HET GROOT OVERLEG (GO)

TEKST: MARCEL AALDERING

Dit jaar zijn we gestart met een nieuwe werkwijze binnen de afdeling.

Aanleiding is de toename van activiteiten.

Sinds Licht & Gericht hebben we gewerkt aan meer zichtbaarheid van de afdeling. En met resultaat! Onze 'groene' visie wordt gezien bij gemeenten en bewoners. We worden steeds meer betrokken bij projecten op het gebied van milieu, natuur, duurzaamheid, biodiversiteit en klimaat. Door deze toename is meer coördinatie nodig, en moeten de lijnen tussen de actieve leden korter zijn. De Licht & Gericht sessies onder de kapschuur hebben ons ook laten zien dat elkaar ontmoeten belangrijk is. Het heeft geresulteerd in meer individuele activiteit en meer gezamenlijkheid: samen de schouders eronder. Dit willen we voortzetten.

De nieuwe werkwijze. Het is een structureel overleg voor alle actieve leden, waaronder bestuur en werkgroepcoördinatoren. Leidraad voor dit overleg zijn onze activiteiten, datgene wat we als werkgroepen doen, aangevuld met acties op vragen van buiten (vb. gemeenten) en doelen voortkomend uit het meerjarigenplan van de afdeling. Dit samen vormt ons jaarplan 2023 en daar sturen we op.

Hoe het werkt. Het idee is dat het GO het oude bestuursmodel gaat vervangen en we voortaan als actieve leden van de afdeling Maas en Niers gezamenlijk de besluiten nemen die voorheen door het algemeen bestuur genomen werden. Alleen het dagelijks bestuur (DB) blijft aan voor dringende besluiten, personele aangelegenheden, afdelingoverstijgende zaken en het coördineren van het GO. Zij vervullen de rol van voorzitter, penningmeester en secretaris. Om gezamenlijkheid te krijgen willen we niet meer denken en handelen vanuit functies, maar vanuit rol en taak. En sturen op inclusie en verantwoordelijkheden.

De kracht van IVN is dat samenwerking de norm is: met elkaar en met onze partners. We zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de vereniging.

Onderwerpen. Het belangrijkste onderwerp van het GO is het gezamenlijk bespreken van wat er loopt aan activiteiten, waar hulp of middelen nodig is, wat er komt en hoe we ons hierop voorbereiden. Ook is het GO dé plek waar we informatie delen uit de werkgroepen en het DB. Daarnaast is er ruimte voor het bespreken van ideeën, actuele thema's, voor lezingen, workshops en dergelijke.

Voordelen. Wij denken dat het GO ons grote voordelen biedt: meer democratie, betere afstemming van acties en taken op beschikbaarheid, een groter probleem oplossend vermogen (samen meer ervaring en kennis), een groter wij-gevoel, kortere communicatielijnen, makkelijker uitwisseling van informatie, meer inzicht wat we doen en waar we staan, meer inbreng individu, minder hiërarchisch, meer houvast door het werken met een jaarplan. Met deze 'open' wijze van werken en communiceren willen we het aantrekkelijker maken voor nieuwe leden om deel te nemen.

Resultaat van het eerste GO. Met 21 deelnemers, een geweldige opkomst. Eerst hebben we nader kennis gemaakt en veel gesproken over hoe wat en waarom van het GO. Daarbij kwamen goede ideeën boven tafel en de nodige afspraken zijn gemaakt. De sfeer zat er goed in van begin tot eind. Zo blijkt maar weer: ook al zijn we doeners en geen vergadertijgers, overleggen kan leuk en zinvol zijn. Kortom: wordt vervolgd.

Wil je meer weten over het GO? Stuur een mail naar secretaris@ivn-maasenniers.nl

Werkgroep Natuur en Milieu stelt zich voor

TEKST: JAN WOLTERS

Deze werkgroep is in de Coronatijd opgericht en is op 13 maart voor het eerst fysiek bij elkaar geweest. Wij zetten ons in voor de natuur als er projecten en/of werkzaamheden in ons werkgebied worden uitgevoerd. Doorgaans ligt het initiatief voor deze projecten bij overheden (gemeente, waterschap, provincie etc.).

Dossiers in ons werkgebied waarop wij onze focus hebben zijn: herstel van de Maasheggen, ontgroningen langs de Maas, laanstructuren, economische verbindingzones, bakenbomen, hoogwatermaatregelen, energietransitie, stikstofuitstoot, omgevingsvisies en biodiversiteit. Wij werken zoveel mogelijk samen met andere lokale groene organisaties. Denk daarbij aan: 'Animo' in Mook en Middelaar, Limburgs Landschap, Staatbosbeheer of Natuurmonumenten.

Werkgroepleden:

Mook en Middelaar: Martien van Raaij, Jan Alderhout en Antoinette Buijs

Gennep: Frits Basten, Albert Schoenmakers, Albert Grooten en Esther Geuting

Bergen: hier zijn we nog op zoek naar leden, dus reageer als je hiervoor actief wilt worden.

Ook zoeken we nog een coördinator (aanspreekpunt) voor deze werkgroep!!

Op dit moment zijn we betrokken bij de volgende onderwerpen/plannen in ons werkgebied:

N271 VERKEERSVEILIGHEID VERGROTEN MOOK - MILSBEEK

De N271 gaat op de schop om onder meer de verkeersveiligheid te vergroten. Zo komen er snelheidsremmende maatregelen als 'komgeleiders' bij Plasmolen, die automobilisten dwingen snelheid te minderen. Ook gaat de snelheid in Plasmolen naar 50 kilometer per uur. Verder krijgt het asfalt onderhoud, komt er op het stuk tussen Plasmolen en Mook een fietspad voor twee richtingen aan de kant van de Maas en komt er een nieuwe rij met bomen. Voor meer informatie: [Klik HIER](#), of kijk op: <https://www.mookmiddelaar.nl/toelichting-project-reconstructie-n271-mook-milsbeek>.

VERBINDINGSWEG MILSBEEK

Met de aanleg van de Verbindingsweg zetten we een eerste stap in het plan om de kernen Milsbeek, Otersum en Ven-Zelderheide te ontlasten van doorgaand verkeer.

<https://www.gennep.nl/verbindingsweg-milsbeek>

LOB VAN GENNEP

Om de waterveiligheid van Nederland te waarborgen, versterken we dijken en behouden we ruimte voor de rivieren. Dit is nodig om nu en in de toekomst veilig te blijven wonen, werken en recreëren in de best beveiligde delta ter wereld. Het werken aan onze delta is dan ook nooit af. Ook in het gebied tussen Gennep en Mook, gelegen aan de rivier de Maas en ooit benoemd als 'Lob van Gennep', werken overheden samen om de waterveiligheid te verbeteren. Het project Lob van Gennep is onderdeel van het Hoogwaterbeschermingsprogramma en Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport. Dit project volgen wij tezamen met Animo.

Voor meer info, klik op:

<https://www.lobvangennep.nl/over-lob-van-gennep>

HAVEN HEIJEN

Uitbreiding bestaande binnenhaven: meer bedrijfsmogelijkheden, hoogwaterbescherming en natuurontwikkeling. Voor meer informatie, klik op:

<https://havenheijen.nl/plan.html>

WINDTURBINES REICHSWALD

Een koerswijziging van de Duitse deelstaat Nordrhein-Westfalen heeft tot gevolg dat oude plannen voor windturbines in bosgebieden uit de ijskast worden getrokken. Daarmee wordt kennelijk ook het bezwaarlijke plan van torenhoge windturbines in het Reichswald nieuw leven ingeblazen. Tezamen met Natuurmonumenten en *Gegenwind im Reichswald* zetten wij ons in tegen de komst van windturbines in het Reichswald. Voor meer informatie, klik op:

<http://www.gegenwindreichswald.eu/kleve-3.html>

GEBIEDSONTWIKKELING MAASKEMP

In het coalitieakkoord heeft de gemeenteraad vastgelegd aan de slag te willen gaan met ontwikkeling van de Maaskemp: de uiterwaarden van de Maas. Dit is (globaal) het gebied tussen de brug naar Oeffelt (N264), de Maas, het Gennep Huys en de N271. Met deze gebiedsontwikkeling komen ambities op het vlak van hoogwaterveiligheid, natuurontwikkeling en recreatie samen. In dit project werken we nauw samen met Staatsbosbeheer. Voor meer informatie: [Klik HIER](#), of kijk op: <https://www.gennep.nl/gebiedsontwikkeling-maaskemp-biedt-vele-kansen>

Beleef de natuur

Wilde kievitsbloem

TEKST: MARIAN VINK

In een Arnhems parkje heb ik voor het eerst de wilde kievitsbloem gezien en gefotografeerd. Dat was tijdens een workshop van IVN Arnhem onder begeleiding van Janneke van der Pol. Zij wist waar, een beetje achteraf, op een open nat weilandje de wilde kievitsbloem staat.

Dat was echt een bijzondere ervaring. Mijn dag kon niet meer stuk.

Natuurlijk heb ik foto's met Waarneming gedeeld. Verder heb ik meer gelezen en informatie opgezocht bij andere bronnen (Waarneming.nl en Flora van Nederland) en hiermee dit artikel aangevuld met foto's over de verschillende stadia van de kievitsbloem.

De wilde kievitsbloem, oftewel *Fritilaria meleagris*, heeft een rechtopstaande stengel. De top is overhangend met meestal één bloem. De bloem is eirond-klokvormig en heeft zes bladen. De bladen zijn langwerpig en getekend door onregelmatige vierkantjes als een schaakbordpatroon.

De zes meeldraden zijn goed beschermd doordat de bloem hangt. Bijzonder is dat de nectar aan de voet van ieder bloemdekblad wordt afgescheiden in een groef, die ongeveer acht millimeter boven de voet begint. Hommels en bijen kruipen van onderaf in de bloem. Na de bestuiving staan de bloemen in de knoptoestand rechtop en gaan ook later weer zo staan.

De zaden hebben een vlakke, vliezige zoom of een stralenkrans van dunne uitsteeksel en worden zo gemakkelijk door de wind verspreid. Ze blijven ook drijven en kunnen op die manier ook nog verder verspreid worden.

Foto: Marian Vink

Fotobron: Waarneming

Fotobron: Waarneming

Fotobron: Waarneming

Getuigenis David Attenborough

De getuigenis van David Attenborough, *A Life on Our Planet*, is via deze QR-code op Youtube te bekijken.

Kijk en laat je inspireren door deze unieke ambassadeur van natuur in al zijn facetten!

Al voor de restauratie van de toren in 2009 en 2010 zaten er blijkbaar regelmatig uilen in en rond de toren. Tijdens de restauratie is dan ook in overleg met de restaurateurs, architect, gemeente en het *IVN Maas en Niers*, gezocht naar een mogelijkheid om een nestkast voor de kerkuil in de toren te plaatsen. Toen de torenspits op de begane grond stond is er een mooie kerkuilkast in geplaatst en deze is via een speciale in- en uitgang voor de vogels bereikbaar.

Aan de buitenkant zie je deze in-uitvliegopening aan de noordzijde, bovenin de spits. Ook wordt deze wel door o.a. kauwtjes gebruikt en dat was te zien tijdens controles van de nestkast, omdat er veel takken in lagen. En regelmatig lagen er ook braakballen van een kerkuil in de kast wat een bewijs is dat ook de kerkuil de kast weet te vinden. Het is mij niet bekend dat het tot een broedgeval is gekomen.

Ook op de grond rond te toren zijn braakballen te vinden van de torenvalk. Deze zit dan meestal op de metalen halve ring aan de noordzijde. En de laatste tijd zijn er zelfs braakballen van een slechtvalk en geplukte resten van een duif (zie foto hieronder). De slechtvalk zit dan bovenop een antenne, dakgoot of de in-uitvliegopening van de nestkast (foto rechts).

Deze slechtvalk is het snelste dier op aarde en kan in een lange stootduik op een prooi snelheden behalen tot 390 km/h. Deze prooien zijn vaak duiven, maar ook resten van andere vogels worden regelmatig bij nesten van de slechtvalk aangetroffen. De slechtvalk was bijna verdwenen in Nederland, o.a. door het gebruik van pesticiden. Maar door bescherming, en het aanbieden van speciale nestkasten, broeden ze nu weer; vooral op hoge gebouwen en torens, zelfs tot midden in de stad.

Vanuit de bovenste etage van de Martinustoren heb je natuurlijk een mooi zicht op het Niersdal en het ooievaarsnest op de schoorsteen van het oude stadhuis. Sinds 2000 broedt op het oude stadhuis jaarlijks een paartje ooievaars

en de laatste jaren zijn het de bekendste ooievaars van Nederland omdat ze de afgelopen jaren te volgen waren op de site van *'Beleef de Lente'*. Bijna ieder jaar vliegen er wel jonge ooievaars uit maar de laatste twee jaar helaas niet, als gevolg van het te natte of te droge voorjaar. De jonge ooievaars worden ook ieder jaar geringd zodat met een goede verrekijker of telescoop de ring af te lezen is en ze te volgen zijn. Het ouderpaar ooievaars in Gennep is ook geringd en van het paartje van de laatste jaren is de vrouwtjes ooievaar geringd in Epse en het mannetje in 2006 in Gorssel. Deze is met zijn 16 jaar al aardig op leeftijd. Ook in de wintermaanden wanneer het niet te hard vriest zijn ze vaak op het oude stadhuis te zien. Jonge ooievaars trekken bijna altijd de eerste jaren naar het zuiden, zoals Spanje,

Portugal of Afrika. Als ze deze jaren overleefd hebben keren ze vaak terug naar hun geboorteregio. Het paartje in Gennep krijgt tijdens het broedseizoen regelmatig te maken met aanvallen en pesterijen van jonge vrijgezelle ooievaars.

In het Niersdal bij de poel en de Niers zie je gedurende het hele jaar veel watervogels zoals verschillende soorten eenden, ganzen, zwanen, reigers, meeuwen, waterhoentjes, meerkoeten, futen, scholeksters en zelfs ook af en toe lepelaars. Ook een zgn. soepgans, een kruising van tamme en wilde gans zit er vaak. En niet te vergeten de andere vogels die er rond vliegen.

Neem ook even de tijd om vanaf de Niersdijk te genieten van al het moois dat de omgeving van onze Martinustoren te bieden heeft.

Slechtvalk in Martinustoren

VOORJAARSSOEP OP HET MENU

TEKST: MARIAN VINK

Ik hoorde onlangs bij 'Vroege Vogels' op de radio een interessant interview.

Het ging in de kern over hoe belangrijk het is om mensen bewuster te maken van het effect op eigen gezondheid en het nuttigen van gezonde plantrijke voeding. Ook hoe de natuur, de voedselbossen, bio-agrarische sector daar een goede bijdragen in kunnen leveren.

Het bracht mij op de vraag: Kunnen wij, vanuit natuur-educatief-oogpunt, hierin iets betekenen?

Bijvoorbeeld door lekkere en gezonde recepten met elkaar te delen op de website en/of de MaNie.

Wie weet kunnen we daar nog een leuke activiteit aan koppelen. Bijvoorbeeld door een 'Amerikaanse party' te organiseren op onze locatie en de leden uitnodigen iets lekkers (van eigen recept) mee te nemen.

Oproep: Zijn er leden die beschikken over lekkere gezonde recepten en die met ons willen delen.

Reacties en recepten zijn welkom op redactie.manie@ivn-maasenniers.nl

Ik heb alvast een recept van voorjaarssoep gemaakt.

4 personen 15 minuten

Voorjaarssoep

Ingrediënten

- klontje boter
- een scheepje bloem (zoveel als door de boter wordt opgenomen)
- 1 l water
- 1 bouillonblokje
- verschillende wilde groenten (zie beschrijving)
- 1 pakje crème fraîche
- geraspte kaas

Bereiding

1. Smelt een klontje boter en voeg net zoveel bloem toe dat alles wordt opgenomen door de boter.
2. Voeg het water en het bouillonblokje toe.
3. Breng dit aan de kook met de jonge blaadjes van bijvoorbeeld zevenblad, paardenbloem, madeliefje, hondsdrif, herderstasje, duizendblad, weegbree, klein hoefblad, longkruid, pinksterbloem, bosaardbei of nagelkruid.
4. Laat de soep een kwartiertje koken.
5. Voeg naar smaak wat peper toe en tot slot een scheut room, geraspte kaas of crème fraîche.
6. Garneer de soep met wat overgehouden blaadjes en je hebt een heerlijke en gezonde voorjaarssoep.

TIP:

Gebruik de wilde groenten uit je tuin of border in dit frisse voorjaarssoepje.

Website in een nieuw jasje

TEKST: SASKIA EGMOND (WEBBEHEERDER)

Waarschijnlijk heb je het al gezien. Vanaf eind januari steekt de website in een nieuw jasje. Een groot deel van de inhoud is uiteraard nog steeds aanwezig. Wel is van de gelegenheid gebruik gemaakt om een 'grote schoonmaak' te houden. Net als met de kasten thuis ruimt dat lekker op.

Het was een pittig project, zowel voor IVN landelijk als de lokale webbeheerders. Er hebben zich de nodige obstakels en vertragingen onderweg voorgedaan maar uiteindelijk mag het resultaat er zijn. Met de inzet van - en dank aan een aantal kritische lezers - zijn we trots op hoe de nieuwe site nu oogt.

Een website is dynamisch en met regelmaat aan verandering onderhevig. De inhoud is voor en door leden gemaakt. Dus mocht je een artikel, nieuws, ideeën ter aanvulling of tips ter verbetering hebben deel het per e-mail met de redactie.

Het e-mailadres is website@ivn-maasenniers.nl.

Foto rechts: "Het was een pittig project, zowel voor IVN landelijk als de lokale webbeheerders".

De nieuwe site heeft een andere indeling dan de oude. Dat is vooral zichtbaar op de homepage. Een leuk nieuw item is de fotocarrousel. Hier kunnen we een aantal foto's tonen in carrouselvorm. Hoe leuk om hier foto's van onze leden en lezers wisselend te tonen! Dus heb je een 'groene' foto gemaakt die een bijzonder moment weergeeft, een roerend verhaal vertelt of gewoon mooi is en je wilt deze delen met je medenatuurlijefhebbers, stuur deze dan naar website@ivn-maasenniers.nl. De foto's zullen regelmatig gewisseld worden.

Geplande activiteiten | agenda voor de komende periode

Dinsdag 9 mei - Algemene Leden Vergadering (ALV)
Donderdag 1 juni t/m zondag 11 juni - FESTIVAL 'de geheime tuin'
De wervingscampagne van de EXPEDITIE in de regio.
Details volgen op onze website en de nieuwsbrief.

FESTIVAL 'de geheime tuin'

Als onderdeel van onze ledenwerfcampagne 'de EXPEDITIE' * organiseren we van 1 tot en met 11 juni een tuinenfestival in de gemeenten Bergen, Gennep en Mook en Middelaar. Dat doen we onder de naam: 'de geheime tuin'. Ben jij de trotse eigenaar van een spannende, bijzondere of romantische natuurtuin? Bijvoorbeeld een tuin waarin bijen of vlinders zich thuis voelen? Of een muziektuin? En zou je die wel eens voor een groter publiek willen openstellen? Meld je dan aan, zodat we jouw tuin kunnen opnemen in de wandel- en fietsroutes die we gaan ontwikkelen voor iedere woonkern in onze regio. We doen dat in samenwerking met lokale burgerinitiatieven en 'Doe es Duurzaam', een nieuw duurzaamheidsplatform in onze regio. Het worden thematische routes die uiteindelijk leiden naar een centrale feestelijke plaats en eindigen met een gezellige happening. Het festival vindt plaats in de twee weekenden. Doordeweeks zijn er lezingen, workshops en veel meer. Kortom, begin juni is er in onze regio veel te zien en te beleven met IVN. We houden je verder op de hoogte via onze website en de nieuwsbrief.

Wil jij je tuin openstellen of heb je een ander super idee voor dit festival?
Stuur dan een berichtje naar: secretaris@ivn-maasenniers.nl.

In de geheime tuin

't Quin, 4 maart 2022 (toelichting bij de foto's op de achterpagina)

Op een wat trieste zaterdagochtend kwam de werkgroep Fotografie voor het eerst bij elkaar. Gepoogd is de 'Ontluikende natuur' (thema van deze MaNie) vast te leggen. Helaas was de natuur nog niet zo ver, maar dat neemt niet weg dat er mooie foto's gemaakt zijn.

De foto's op de achterpagina van deze MaNie zijn van:

Ton van Breevoort (1), Karin Hermans (2), Bennie Musters (3), Willem Vink (4), René Elich (5), Marian Vink (6), Hans Derksen (7), Joos Swijghuizen (8), Miriam Pietz (9) en Toos Basten (10).

UITGAVE MANIE EN AANLEVEREN KOPIJ

De **MaNie** is een uitgave van de afdeling Maas en Niers van het IVN. Het blad is ook te bekijken op onze website www.ivn.nl/afdeling/maas-en-niers.

Daar vind je ook de actuele informatie over wandelingen, activiteiten en interessante links.

Kopij voor de volgende (zomer-)uitgave (met als thema: "Geuren en kleuren") voor 15 juli 2023 sturen naar redactie.manie@ivn-maasenniers.nl. Alle bijdragen aan de **MaNie** worden op persoonlijke titel gedaan en bevatten niet altijd de visie van redactie en/of bestuur. De redactie behoudt zich wel het recht voor stukken in te korten. Kopij met een karakter dat niet bij de IVN past (bv. commercieel of politiek) wordt niet gepubliceerd.

Wil je de digitale nieuwsbrief ontvangen met actuele berichten? Stuur een mailtje naar: secretaris@ivn-maasenniers.nl.

'T QUIN

4 MAART 2023

